

Daczó
 ka és
 gfried,
 Zilahy
 Alfréd,
 álóczy
 ecsey
 Balogh
 etneki
 Misi,
 Füssi
 Jolán,
 Flesch
 iraso-
 esztes
 rnold,
 Lujza,
 sztoja-
 átok a
 Ilona,
 Imoss ;
 ringer
 F. b.)
 Zoltán,
 Hugo,
 Kornél,
 (nem

mában
 még :
 t illik.

n-épület.
 társulat.

KIS LAP

AZ ÁNGOLNA ÉS A BÉKÁK. (Lásd a 388. lapon.)

K É T Á R V A.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

EREKESNÉ asszony megkönnyebbül ten lélekzett fel. A gróf pedig aztán, mivel már esteledett, Saroltával és Imrével eltávozott a vendéglőbe, melyben szállva volt. De mielőtt távozott volna, lelkére kötötte Kerekesné asszonynak, hogy másnap férjével együtt mindenestre látni akarja Kerekes uramat és beszélni kíván majd velök arról is, mivel jutalmazza meg őket gyermeke fölneveléséért.

Imrének legelső gondja az volt, hogy hű barátját, Károlyt értesitse arról, milyen változás történt sorsában. Károly kénytelen volt megigérni, hogy ha teljesül az, amit az öreg gróf mondott, ha tudniillik Imrének a király visszajándékozza jószágait, akkor Károly vele megy és mint hű barátok együtt fognak élni a fényben is, úgy mint együtt éltek szegény sorsban. Károly természetesen őszintén örvendett barátja szerencséjének és örült a derék Bokros tanító is, kitől Imre másnap reggel elbucsuzott.

Kerekesné asszonyom nem felejtette el, amit az öreg gróf este bucsuzáskor mondott s másnap legszebb ruhájába öltözve indult meg Kerekes urammal a gróf szállása felé. A jó öreg iródeák most még sápadtabb volt mint tegnap s olyan kétségbeesett arcot vágott, mintha nem is fényes jutalom átvételére, hanem inkább halálos vezedelmébe indult volna. De felesége biztatására végre mégis csak nekibátorodott és bekopogtattak. Az első szobában délczeg huszárt találtak, ki azt

mondá nekik, hogy a gróf ur egy ismerősét ment meglátogatni, de nemsokára visszajön.

— Nem baj, megvárjuk, felelt Kerekesné asszonyom. Addig majd beszélgetünk a kis grófkisasszonynyal.

— Mindjárt bejelentem.

Sarolta és Imre együtt voltak a másik szobában s mikor a huszár jelentette hogy Kerekes uram és a felesége vannak odakint és meg akarják várni a gróf urat, Sarolta közönyösen mondá:

— Jól van, hát csak várjanak odakint.

Imre elszörnyködve ugrott fel.

— Sarolta, mit beszélsz! Kint akard várakoztatni nevelő szüleidet, kik annyi esztendőn át ápoltak és neveltek! János, vezesse őket ide.

Sarolta, ki fölfuvalkodottságában már emlékezni sem szeretett arra, hogy tegnap még milyen szegény gyermek volt, megvetőleg vonogatta a vállát s ajkait bigyesztve mondá:

— Bánom is én, hát jöjjenek be.

A huszár kinyitotta az ajtót s a látogatók beléptek. Kerekesné tárt karokkal sietett Sarolta felé s meg akarta ölelni, de ez gögösen elhárítá őt magától, ami ugyancsak megdöbbsentette Kerekesné asszonyomat. Azzal biztatta azonban magát, hogy talán nem illik az ilyen grófkisasszonyt öleléssel üdvözölni. Kerekes uram mást gondolhatott, mert ő, a mint Sarolta viseletét látta, olyan komoran, majdnem fenyegetőleg nézett a leányra, hogy ez szinte megijedt tőle. Kerekesné asszony ezt észrevette és így szólt:

— Ugy-e, nagyon sápadt jó nevelő atyád? Lásd, nagyon busul miattad, hogy

el kell válnunk. Pedig én biztattam, hogy ez nem történik hosszú időre, majd ismét együtt leszünk mindnyájan.

— Ismét együtt leszünk? szólta Sarolta csodálkozva. Hogyan? Nem értem, mit beszél.

— Hát az pedig nagyon egyszerű. Ugy hiszem, kedves leányom, nem akarsz örökre megválni nevelő szüleidtől s ha majd berendezkedtél atyád szép kastélyában és ott boldogan élsz, ohajtani fogod, hogy mi is ott legyünk és osztozzunk boldogságodban.

— Hová gondol? Az nem lehet, felelt Sarolta hidegen.

— De édes leányom, vigyázz, nehogy hálátlanság bünébe essél!

— Oh, ne féljenek. Apácskám gazdag és bőkezű ember, majd meg fogja jutalmazni, amit érettem tettek.

Kerekesné asszonyom mindinkább megdöbbsent a geögös leány elutasító szavain, de igyekezett még mindig jó kedvet mutatni s remélte, hogy meggyőzi Saroltát. Így szóló tehát ismét:

— Azt tudom, hogy atyád gazdag ember és pénzzel fog kínálni minket; de lásd, kedves Saroltám, nem lehet ám mindent pénzzel megfizetni. Én fölneveltelek mint édes gyermekemet, sokszor szükségem szenvedtem magam, csak hogy neked mindened legyen; kicsike korodban megmondtam neked, milyen fényes sors vár rád és azóta mindig biztattalak, hogy csak várj türelemmel, bizonyosan eléred; előre örvendhettél a szerencsének, melyet most el is értél. Dédelgettelek, mint valami kis királyleányt és édes igazi anyád voltam; azért tehát remélhetem, hogy most

meg te mint jó gyermek fogod magadat viselni.

Saroltának azonban elfogyott a türelme s bosszusan felelé:

— Talán bizony azt hiszik, hogy majd velem jönnek és ott fognak lakni a mi kastélyunkban! Sőt talán még azután is úgy fognak szerepelni, mintha szüeim volnának? Mondtam már, hogy az nem lehet. Én nagyuri társaságban fogok élni, maguk pedig nem oda valók. Majd kapnak pénzt apámtól eleget, aztán élhetnek kedvök szerint.

Kerekesné asszonyom egészen elhült e beszédre. Láttá, hogy vége van az ő szép terveinek; úgy meg volt döbbenve, hogy szólni sem tudott többé. Imre, ki fejcsóválva hallgatta eddig Sarolta szavait, akart valamit mondani, de megelőzte a jó öreg Kerekes uram, ki eddig nagy erőfeszítéssel küzdötte le haragját; a szelid, jó öreg iródiákat talán még soha senki sem látta olyan elszántnak és heveskedőnek, mint mikor Sarolta elé lépve, így szóló:

— Hallod-e, leány, ne hívd ki magad ellen hálátlanságoddal a Gondviselés haragját! Abban igazad lehet, hogy mi szegény emberek nem illünk belé abba a nagyuri társaságba, melyben te ezentul élni fogsz. Ne is félj, én úgy sem mennék veled, a pénzetek sem kell, szegény ember voltam egész életemben, az leszek ezután is. De anyád . . . no igen, nevelő anyád melletted akar élni ezentul is és én kívánom, hogy úgy legyen . . . nemcsak kívánom, hanem követelem!

Sarolta gunyosan és gögösen méregette végig az öreg embert, aztán hidegen mondá:

— Ugy látszik elfelejtette, kivel beszél. Semmi követelni valója nincs! Ha pénzt akarnak, majd kapnak atyámtól eleget. Most pedig ideje lesz, hogy távozzanak.

S ezzel az ajtóra mutatott.

(Folytatása következik.)

AZ ÁNGOLNA ÉS A BÉKÁK.

(Képpel a czimlapon.)

MELEG nyári idő van. Árnyékba bujt, a ki csak tehet; legjobb dolguk pedig a vízi állatoknak volt, kik kedvükre lubiczkolhattak a hús vízben. Örültek is a halak, de még a békák is és miután eleget uszkáltak, összegyűltek a partra a magas sás árnyékába.

— Tudjátok mit? szólt egy vén brekeke. Nagyon jó kedvem van, daloljunk egyet.

— Nagyon jó lesz. Vagyunk elegen, rendezzünk hangversenyt.

Rákezdtek tehát a hangversenyre s olyan brekegést vittek végbe, hogy messze elfutott, a ki hallotta. De ők maguk nagyon szépnek találták a koncertet.

Egy hallgatag, sima angolna épen arra uszott a vízben s egy pillanatra megállapodott a part közelében, hogy megtudja, miféle bolond lárma ez? A vén béka meglátta s azt hitte, hogy az ő dalukat csodálja; így szólt tehát hozzá:

— Jó napot, angolna barátom! Ugy-e, szép dolog a szép zene? Tarts velünk te is, jőjj és énekelj.

— Oh köszönöm, felelt az angolna udvariasan, én nem vagyok énekes.

— Nem ám, szólt a brekeke megvetőleg, hiszen most jut eszembe, hogy te is csak hal vagy s azok csak hallgatni tudnak.

— Igaz, felelé az angolna, de hát én hallottam, hogy okosabb hallgatni, mint idétlen hangokkal boszantani a mások fülét.

S ezzel odább uszott.

FELEMÁS URFI.

— Beszélyke képpel. —

FI NEVEZTE így el? Én bizony nem tudnám megmondani, csak azt tudom, hogy mindenki így nevezte s bármennyire boszankodott Andor e gunynév miatt, nem tudott tőle szabadulni. Mert a ki egyszer hallotta e nevét, nem tudta többé másképp szólítani, annyira illett reá; mindenki egészen természetesen találta, hogy így nevezze. Persze Andor jószívű, nyájas, szolgálatkész fiu volt s aki először látta, akaratlanul is megszerette. Csakhogy ez nem tartott sokáig; akinek valami dolga volt vele, rövid idő múlva belátta, hogy semmikép sem boldogul vele, Andorral nem lehetett semmit annak rendje szerint elvégezni; mindent abbahagyott, mire csak felére is jutott.

Ezzel természetesen magának okozott legtöbb kárt kellemetlenséget s jó szülei eleget igyekeztek őt jobb utra téríteni, mert tudták, hogy ha ily hibával nő nagyra, igen nehezen fog boldogulni az életben. De fáradságuknak, sajna! nagyon kevés foganatja volt.

Ha valami megtetszett Andornak, ha kedve kerekedett valamire, roppant hévvel fogott bele s azt lehetett volna hinni, hogy addig nem lesz nyugta, míg szépen el nem végzi. De néhány óra vagy néhány nap múlva ez a nagy buzgalom épen olyan gyorsan lelohadt s vagy meg sem kezdte a munkát, vagy felében abbahagyta s egész sereg ilyen félbehagyott terve, munkája volt.

Egy izben jó ismerőseknél voltak s a kis Béla igen szépen zongorázott, úgy hogy

a társaság nagyon megdicsérte a kis művészt. Andorban rögtön fölébredt a vágy, hogy ő is tudjon zongorázni s alig értek haza, megkérte szüleit, hogy taníttassák

őt is Emmával, testvérével együtt, ki már ugy is tanul.

— Jól van fiam, felelé az apa, én szívesen áldozok s örvideni fogok, ha

... AKARSZ-E MÉG KEZET FOGNI VELEM? (Lásd a 396. lapon.)

tudni fogsz zongorázni. De figyelmeztetek, hogy ehhez kitartás kell és félek, hogy majd hiába pazaroljuk az időt és a pénzt.

— Oh, apácskám, majd meglátod, milyen szorgalmasan fogok tanulni. Oly nagy kedvem van hozzá!

Megkezdte tehát a tanulást s az első néhány lecke pompásan ment. A tanító szinte maga is bámult, mert Andor szép tehetségű fiú volt s gyorsan tanult.

— Ha így halad, fogadom, nem sokára utóléri Belát, mondá a tanító.

Persze, ha úgy haladt volna tovább! De nemsokára következtek a nehezebb részek s gyakorolnia kellett volna magát clyankor is, mikor pajtásai kint játszottak a szabadban. Alig telt bele egy-két hét, már úgy találta, hogy ez az egész zongorázás nagyon unalmas és legjobban szeretete volna abbahagyni; de most már szülei kívánták, hogy tanuljon tovább. Egy ideig tehát nagy kelletlenül még folytatta, de abban ugyan nem volt köszönet, úgy hogy végre a zongoramester kijelenté, hogy kár az időt vesztegetni s így abbahagyták a nagy tüzzel kezdett tanulást.

Hát még az olyan kisebb dolgokban, melyekbe szülei nem szóltak bele! Az ilyenekben tízfélét is gondolt és kezdett egy nap és a vége az lett, hogy semmit sem készített el. Sokszor nagy megszegyénítés is érte, de azért mégsem javult meg.

Mikor a tél beköszönt, egy napon meglepte Emmácskát, ki egy félre eső szobában titkon himezgetett. Eleinte nem akarta megmondani mi az, de aztán mást gondolt.

— Már úgy is láttad, tehát elárulhatnál, mondá. Ha megígéred, hogy senkinek sem szólsz, akkor mindent megmondok.

— Oh, dehogy szólok!

— No's, tudod, hogy nem sokára itt lesz a Karácsony; én tehát egy kis meglepetést készítek apának és a mamá-

nak is. Nem szabad tudniok, min dolgozom, azért rejtőzöm el. Látod? Apácska kap egy szép házi sapkát, mamácska pedig egy himzett kendőcskét.

— Ez nagyon szép, nagyon derék! kiáltá Andor egészen neki tűzesedve. És ugy-e, szép volna, ha én is készítenék valami kis ajándékot szüleinknek?

— Persze!

— De mit? Én nem himezhetek sapkát...

— Nem ám, hanem csinálhatsz egyebet. Tanulsz rajzolni, hát készíts valami szép rajzot.

— Ez pompás gondolat! Még ma hozzáfogok. Keresek valami szép képet és lemásolom... te majd segítsz megválasztani, ugy-e?

Emma szívesen segített s hosszas keresés után találtak egy képet, mely éppen nagyon alkalmas volt.

— Majd én jóval nagyobra rajzoló, úgy hogy akár a falra is föl akasztatják. Aláírom, hogy »Emléktül szeretett szüleimnek.« Örülni fognak, ugy-e?

Rögtön vásárolt zsebpénzéből szép kemény rajzpapírost és hozzáfogott a munkához. Igazi öröme telt benne s első napon szinte sajnálta, hogy több időt nem fordíthat a rajzolásra. Másnap is buzgalommal folytatta és biztatta magát, hogy rajza szépen fog sikerülni, mert bár nagy, de egyszerű, könnyű munka. Harmadik vagy negyedik napon azonban egy kissé nehezebb részletnél már kezdte fárasztónak találni, ötödik nap pedig kijelenté Emmácskának, hogy jobban megvizsgálta a dolgot s úgy látja, hogy az a rajz nem lenne szép, majd inkább mást rajzol. Emma

rá akar
de hiáb
vándor
gokhoz

lálók v
lálók, k
három
mesen

T
egyik r
közben

mibe s
Andor
lyett k

petést.
doboz
át s m

vége v
gyenét
féle m

káival.
egy lev
tulálni

szer, r
ígért,
egyéb,
nincs

akár j
A
karács

oly ko
megja
hinni
csakú
ellene
amibe
tette a
és me

rá akarta beszélni, hogy csak folytassa, de hiába beszélt; a félbe maradt rajz odavándorolt a fiókba a többi félig kész dolgokhoz.

— Még ráérek, gondolá Andor. Talállok valami okosabbat . . . s ha nem talállok, hát majd újra elveszem ezt. Még három hét van Karácsonyig, addig kényelmesen elkészülök velem.

Természetesen az lett belőle, hogy egyik napról a másikra halogatta, mert közben minduntalan belefogott másvalami mibe s végre beköszönt a Karácsony és Andor nem készült el semmivel. De a helyett kapott ő ugyancsak váratlan meglepetést. A karácsonyfa alatt egy jókora doboz az ő számára. Nagy örömmel vette át s mohón nyitotta fel, de ekkor aztán vége volt az örömeinek s fülöp pirult szégyenében. A doboz tele volt az ő mindenféle megkezdett, de be nem fejezett munkáival. Ott volt a megkezdett rajz; aztán egy levél, melyben nagyapának akart gratulálni születésnapjára; mindenféle játékszer, melyet kis öccsének, Ödönkének ígért, de soha el nem készített és még sok egyéb, mind azt bizonyítva, mennyire nincs kitaratása akár komoly munkában, akár játékban.

Andor nagyon jól megértette ezt a karácsonyi ajándékot s annyira szégyelte, oly komolyan megfogadta, hogy most már megjavul, hogy szülei és testvérei igazán hinni kezdtek szavában. És vagy két hétig csakugyan nem is lehetett semmi panasz ellene. Bármily nehezére esett, bevégezte, amibe belefogott. De lassankint elfelejtette azt a szégyenítő karácsonyi ajándékot és megint csak a régi állhatatlan fiú lett, a

mit legelőször is a kis Ödönkének kellett tapasztalnia.

A kis fiú Karácsonyra egész czapat ólomkatonát kapott s mikor eleget játszott velük, mindig szépen visszarakta a nagy katulyába. Egy délután épen ilyenkor így szólt:

— No, most már elég volt a csatából, vitéz katonáim, menjetek vissza a kaszárnyába pihenni!

Andor, ki ezt hallotta, nevetve mondá:

— Szép kaszárnya, egy nagy katulya! Pedig lehetne nekik igazi szép kaszárnyát csinálni, egész palotát.

— Oh, de pompás volna! szólt a kis fiú. De hogy lehetne az?

— Nagyon könnyen, ha akarod, én meg is csinálom. Látod, ennek a nagy katulyának a deszkácskáit szétszedjük és úgy állítjuk össze, mint a ház falait. Vágunk beléje kaput, ablakokat; meglásd, milyen szép lesz.

— Óh, csináld meg, kérlek! Olyan szép lesz, szólt Ödönke tapsolva.

Andor mindjárt hozzá is fogott. Szétfeszítette a katulyát, aztán keresett apró szögeket, olvasztott enyvet s egész estig nagy buzgalommal dolgozott, míg Ödönke gyönyörködve bámulta s előre is dicsérte Andor ügyességét.

Másnap Andornak sürgetős tanulni valója volt, csak harmadnap foghatott hozzá újra a munkához, még pedig a nehezébljéhez. Szép szabályos nyílásokat kellett volna vágni a vékony deszkaszálakon kapunak, ablakoknak. Ez azonban lassu és fárasztó munka volt, vigyázni is

(Folytatása a 394. lapon.)

VESZEDELMEKES KIS ELLENSÉG. (Lásd a 398. lapon.)

(Folytatás a 391. laphoz.)

kellett nagyon, hogy a vékony deszka meg ne hasadjon s miként előre gondolni lehetett, Andor csakhamar beleunt és abba hagyta.

— Majd holnap elkészítem, most egyéb dolgom van, mondá Ödönkének.

A holnapból aztán három, négy nap és egy hét is lett, de többé nem fogott hozzá s Ödönke hiába sürgette. Most már nem volt se katulyája, se háza, a szegény ólomkatonák szállás nélkül heverték az asztalon.

— No bizony, hiszen jó nekik ott is, szólt Andor.

— Igen, de megígérted, hogy csinálsz szép kaszárnyát katonáimnak. Elrontottad a jó katulyámat s most nem teljesítetted, amit ígértél. Soha, soha nem hiszek neked többé!

A kis fiu sirva fakadt s Andor, hogy megengesztelje, a saját szép nagy lapdáját ajándékozta neki. De aztán csak a régi maradt, mignem keményebb leczkét nem kapott, még pedig kettőt is egymásután.

Az iskolában, melybe járt, jutalom volt kitűzve annak, a ki a husvéti szünnapok alatt csupa szorgalomból legszebben elkészíti Magyarország térképét. Andor persze kapott rajta s azzal jött haza az iskolából, hogy a szünnapok alatt is dolgozni fog és bizik magában, hogy meg is nyeri a jutalmat, mert tanuló társai közül senki sem tud oly szépen rajzolni, mint ő.

— Ha megnyered a jutalmat, szólt az apa, akkor én is megjutalmazlak, veszek neked szép zseborát.

Andor arcza sugárzott az örömtől. Régóta az volt egyik legfőbb ohajtása, hogy órája legyen, mint a többi nagyobb fiuknak. Most végre megkaphatja. És mégis az lett a vége, hogy bizony nem kapta meg.

Miképen történhetett ez, maga is alig tudta volna megmagyarázni, mert roppant komolyan hozzálatott a dologhoz s harmadnapra már félig kész volt a földvány.

— No, mára eleget dolgoztam, mondá ekkor. Már nem sok van hátra, két-három nap alatt befejezem.

Aztán egyik napról a másikra halogatta, mignem végére járt az idő s a dolgozat nem volt készen.

Ekkor aztán volt persze megint nagy szégyenkezés és nem is egyhamar feledhetette el a dolgot, mert pajtsái folyton bosszantgatták. Előre eldicsekedett előttük, hogy szép zseborát fog kapni s a fiuk minduntalan gunyolódva kérdék:

— Andor, hány az óra?

Valahányszor ezt kérdezték tőle, mindannyiszor eszébe jutott, milyen csuful járt a pályázatnál. Meg kellett valania, hogy méltán éri a guny, mert ha csak még egy-két napig kitart a munkánál, bizonyosan megnyeri a jutalmat. Most már tehát komolyabban eltökölte, hogy leküzdi veszedelmes hibáját. De ki tudja, sikerült volna-e, ha egy még szomorubb leczkét nem kap, melyet aztán többé el nem felejtethet.

Tanulótársai közt legkedvesebb pajtsása volt Józsi, egy igen derék, de szegény fiu, kinek atyja régóta betegeskedett s ki maga is beteges volt. Édes apja már nem

élt, Józsi és anyja ketteskén éltek egy félreeső, szegényes lakásban.

Egy napon Józsi a szokottnál is sápadtabb és szomorubb volt s mikor Andor kérdezte az okát, sokáig nem akarta megmondani; végre azonban mégis megvallotta, hogy édes anyja nagyon beteg s mert nagyon szegények, még orvosságot sem tud vásárolni számára.

Andor őszintén megsajnálta s otthon legelső dolga volt, hogy atyjának elbeszélje jó barátja szomoru helyzetét, kérve, hogy ha lehet, segítse valamivel. Az apa szívesen meg is tette és megdicsérte Andort nemes gondolkodásáért; együtt mentek a szegény özvegy asszonyhoz, beszerették számára, a mi szükséges volt, s mielőtt távoztak volna, az apa Józsi hallatára is így szólt Andorhoz:

— Kedves fiam, ezentul a te gondod legyen, hogy jó barátod édes anyja ne szenvedjen szükségét. Látogass el ide gyakran s tudd meg, mire van szüksége, aztán szólj nekem vagy mamádnak. Én magam, tudod, sokszor vagyok távol, sokat kell utaznom és sokféle dolgaim közt könnyen megfeledezhetném róla.

Andor szinte büszke volt e feladatára és több napon át pontosan végezte is: vagy maga látogatott el Józsiékhoz, vagy az iskolában kérdezősködött Józsitól s otthon jelentést tett szüleinek, kik aztán küldtek a szegény betegnek mindent, amire szüksége volt. Történt azonban, hogy Andor szüleinek több hétre el kellett utazniok fürdőre. Otthon azért minden jó rendben maradt, mert ott volt a jó öreg Klára néni, ki a ház dolgára ügyelt, meg Emmácska, Andor testvérnénje, ki már nagy

leány volt s okosan tudott mindent intézni. De azért ez az utazás mégis csak arra szolgált, hogy Andor megint egészen megfeledkezzék jó szándékairól és [szép ígéreiteiről, mert nem volt, a ki szigoruan számon kérje.

Épen szüleinek elutazása napján hiába kereste Józsit az iskolában; megtudta, hogy mért nem jött el, mert anyja betegsége még rosszabbra fordult. Andor föltette magában, hogy majd meglátogatja őket; mire a lezckének vége lett, olyanformát gondolt, hogy ráér holnap is, másnap más ürügyet talált s utóljára egészen meg is feledkezett róla. Annál inkább megborzadt, mikor egyszer aztán, több hét múlva ismét eszébe juttaták.

Többször észrevette, hogy Emmácska szemrehányólag, szomoruan tekint rá, aztán észrevette, hogy testvére majd mindennap elmegy a háztól. Végre megtudta, mi ennek az oka.

Egy napon, mialatt Andor iskolában volt, egy orvos jött a házhoz, s mert épen csak Emmácska volt otthon, neki mondta el, hogy nemrég egy beteg asszonyhoz hívták, kin azonban már nem tudott segíteni. Meghalt szegény, nem is annyira a betegségtől, mint a nagy szomoruságtól, mert nélkülöznie kellett mindent, amire az ilyen nagy betegnek szüksége van. Derék fiacskája, Józsi, éjjelnappal ápolta, virrasztott mellette s maga éhezett, sanyargott, csak hogy az anyjának legalább az orvosságot megszerezhesse; a jó anya meghalt s helyette most a teljesen kimerült Józsi fekszik betegen. Nincs senkije, egészen el van hagyatva; s mikor az orvos kérdé

tőle, nem fordulhatna-e segítségért valakihez? a szegény beteg szomoruan feléle, hogy nincs senkije . . . régebben egy derék család segélyezte ugyan, de bizonyosan már megszokta, mert Andor feléje sem néz többet. A jószívű orvos aztán fölkereste Andorék házát, hogy megkísértsen valami segílyt nyerni a beteg fiú számára. Emma meghatottan és elszomorodva értette meg ezeket; eszébe jutott, hogy hallott ő is valamit a dologról, mikor szülei beszéltek róla Andorral s mindjárt eszébe jutott az is, hogy bizonyosan Andor bűne, ami történt. Mint mindent, úgy itt a jótékonytságot is hamar megunta és abbahagyta. A derék leány tehát nem is szólt többé Andornak, hanem maga kereste föl szegény Józsit, gondoskodott róla, ápolónőt is rendelt melléje.

Ezeket tudta meg Andor s mikor megtudta, megdobbant a szíve s lelkiismerete nem hagyott neki többé nyugtot. Hiába igyekezett magát biztatni, hogy nem ő az oka, Józsi anyja különben is meghalhatott volna . . . lelkiismerete mindig csak azt sugta: »de hátha nem?« A megbánás őszinte könnyei lepték el szeméit és sápadtan, leverten, de eltökélve indult Józsihoz. Már lábbadozó félben, pamlagon fekve találta. Könnyezve sietett hozzá és szinte félve mondá:

— Óh, kedves Józsim, meg tudsz-e nekem bocsátani? Akarsz-e még kezet fogni velem? (Lásd a 389. lapon.) Velem, ki oka vagyok, hogy jó anyádat elvesztetted?

Józsi szomoruan, de harag nélkül nyújtá oda kezét a megtért barátának s még ő igyekezett megnyugtatni Andort.

E naptól fogva mintha kicserélték volna Andort. A szomorú leczkét soha sem felejtette el többé s ha valami komoly munkába fogott és érezte, hogy már lanckadni kezd kedve, csak Józsira és anyjára kellett gondolnia és mindjárt leküzdötte hibáját, mignem lassanként végkép megszabadult tőle és megtanulta, hogy a legszebb és legszükségesebb erények egyike: a kitartás.

»BÁNOM IS ÉN!«

(Kicsi történetke.)

SZELEDEZTEK a fiúk haza az iskolából, mert beköszönt a szünidő, tultestek a vizsgálatokon s ki örömmel, ki szégyenkezve indult a nagy városból a kedves szülei ház felé. Gyula szülei is egy vidéki kis városban laktak s ő most félig örömmel, félig aggódva utazott haza. Nem azért aggódott, mintha rossz bizonyítványt vitt volna magával; ebben nem volt hiba, jól tanult egész esztendőn át; de mégis szorongva gondolt arra, valjon otthon elfelejtették-e tavaly óta azt, hogy: »Bánom is én!«

Igen, ez a három szócška kemény leczkéjébe került Gyulának. Pedig tulajdonképen nem valami gonosz szavak, sőt néha igen jól lehet használni, például, ha valami apró bajunk esett, melyért bizony nem érdemes pityeregni vagy szomorkodni. Csakhogy Gyula nem ilyenkor szokta volt e szavakat mondani, hanem épen mikor legkevésbbé lett volna szabad. És mondta reggeltől estig, játéknál, tanulásnál, ebédnél, szemben szüeleivel, testvéreivel, játszótársaival s hugocskája, a pajkos Fannika

ráfogta, hogy még álmában is azt motyogja. És én nem tudom, valjon, a kis hamis nem mondott-e igazat, mert Gyula talán még álmában is afféle dolgokat követett el, melyek után vállvonogatva mondogatni szokta:

— Bánom is én!

Ezek a dolgok persze nem voltak valami nagyon dicséretesek s éppen azért lett az az ártatlan három szócska is olyan gonoszszá a Gyula ajkain. Ha reggel lusta volt fölkelni s hugocskája, ki fürge volt mint a mókus s már rég fel is öltözött, fölrazta:

— Gyula, kelj föl, mert elkésel az iskolából!

Gyula nagyot ásítva felelé:

— Elkésem? No bizony, bánom is én!

Végre aztán

mégis csak fölkel és mert csakugyan elkésett, nagy sietve, kapkodva öltözik, hangyagul fészülködik meg, fonákul kötik meg a nyakkendőjét és boglyosan, rendetlenül öltözve indulna iskolába, ha a mama észre nem venné.

— Ugyan hogy léphetsz így az utcára? Hiszen csufot üznek belőled!

Gyula pedig, ki rest volt kissé ügyelni a csinosására, vállvonogatva felelé:

— Bánom is én!

— És a leczkédet tudod-e? kérdé apja.

Valamit tudott ugyan, de nem sokat; ám azért nyugodtan elballagott az iskolába. Mikor aztán a tanár kikérdezte, öltözt-hatolt, összezavart mindent s a tanár beszankodva ültette le, mondván:

— No fiam, veled ugyan nem vallok becsületet és szüleidnek sem fogsz nagy örömet okozni. De magadnak ártasz leg többet, mert ha nem tanulsz, tudatlan ember maradsz egész életedben.

— Bánom is én! dörmögé Gyula.

És a milyen volt a komoly dolgokban, éppen olyan volt a játékban is. Mikor sétáltak és pocsolya volt az utban, Fannika hiába figyelmezteté:

— Gyula vigyázz, besározod magadat.

— Bánom is én!

Ha otthon játszottak s a kis leányka nagyszerű házat épített föl kártyából; kérve kérte Gyulát, ne mozgassa az asztalt, mert összedől a kártyavár: csak azért is meglökte az asztalt, s Fannika akárhányszor sirva fakadt.

— Menj, te rosz vagy, nem szeretlek!

— No bizony, bánom is én!

NAGY HARAG. (Lásd a 399. lapon.)

Kevésbe mult, hogy mikor jó mamája súlyos beteg volt, akkor is nem mondta e gonosz szavakat; de ha nem mondta is, úgy viselte magát, hogy mindenki megütöközhetett rajta; hiába inté az orvos, hogy csöndnek kell lenni a háznál, a betegnek nyugalomra van szüksége; Gyula csapkodta az ajtókat, lármázott, mintha semmi baj se volna.

Persze, sok pironogatást, sőt büntetést is kapott szüleitől, de ez nem igen használt. Egyszer aztán az apa így szólt:

— Ez tovább nem tarthat így. Nekem annyi a dolgom, hogy nem ügyelhetek mindig a fiura ésitthon soha sem is fog megjavulni. Akármilyen szigorúak vagyunk, mégis sokat elnézünk neki; tudja, hogy mint gyermekünket szeretjük minden hibái mellett is. De ha így nő fel, szerencsétlen ember lesz belőle. Tudok egy kitűnő nevelőintézetet a fővárosban, az igazgató nagyon derék, szigorú, de igazságos férő, ki gondosan örökdió növendékei fölött. Az ő gondjaira bízom.

Mikor Gyula ezt meghallotta, akkor történt először, hogy nem mondta: »Bánom is én!« Gyanította, hogy nem lesz tréfádolog, ami reá vár. Duzzogott, dörmögött, de ezzel a szülők nem törődtek; egy szép napon kocsiba kellett ülnie s az apa elkísérte a fővárosba, ott pedig a nevelőintézet igazgatóját jó előre figyelmeztette Gyula hibáira.

Itt aztán Gyula rövid idő múlva belátta, milyen kár volt meg nem becsülnie a kedves szülei házat. Nem mintha valami baja lett volna az intézetben; ellenkezőleg, igen jó dolguk volt ott a fiuknak s vidáman, kellemesen éltek; de annak bizony

hamar vége lett, hogy Gyula valamire vállvonogatva azt mondhatta: »Bánom is én!« Eleinte megpróbálta, de mindjárt a torkára forrt. Az igazgató, a tanárok és nevelők reggeltől estig szigorúan örökdiótek fölötté s bánta vagy nem bánta, rákényszerítették, hogy pontos, szorgalmas, figyelmes és illedelmes legyen, csinosan járjon, egy szóval jól nevelt fiú legyen, mint a többiek. Sirás, makranczoskodás, szomorkodás nem használt semmit; nem volt itt a jó mama, ki csupa szeretetből inkább megbocsát, mint hogy szenvedni lássa. Ha el akarta kerülni a kemény büntetést és tanuló társai megvetését, teljesítenie kellett, amit kívántak tőle.

Eleinte ez nagyon nehezebbre esett, de mert különben nem volt sem rossz szívé, sem ostoba fiú, lassanként legyőzte régi rossz szokásait, mire pedig a tanévnek vége lett, maga is belátta és szégyelte hajdani magaviseletét.

Mint derék fiú tért haza s utközben azon aggódott, vajon otthon most is azt hiszik-e, hogy ő még mindig a régi rossz gyermek? És azon törte a fejét, miképp bizonyítsa be mielőbb, hogy ezentúl senkinek sem lesz oka panaszra, mert most már ha rosszat gondolnának felőle, a világgért sem mondaná:

— Bánom is én!

VESZEDELMEK KIS ELLENSÉG.

(Képpel a 392—393. lapokon.)

Az bizony furcsa volt, czicza kisasszony még most is boszankodik, ha eszébe jut. Hogy is ne! Mikor jól megtermett czicza léteire kénytelen volt megfutamodni egy olyan csöp ellenség elől!

Kint sétált a kertben s a mint a sűrű bokrok közt heverész, megpillant egy furcsa valakit, a ki kényelmesen sétálgatva egyenesen feléje tartott. Nem hiszem, hogy a czicza valaha iskolába járt volna s ezért nem is csodálom, ha nem ismert reá, hanem kíváncsian kérde:

— Hát te apró jószág miféle szerzet vagy?

— Szarvasbogár a nevem.

— Az ám, most látom, milyen fura szarvaidd vannak. Megállj csak, hadd tapogatom meg.

És kinyújtá egyik lábacskáját, hogy czicza-szokás szerint oda nyuljon a szarvasbogárhoz. De ez haragosan mondá:

— Ne bánts, nem szeretem, ha hozzám nyulnak.

— Micsoda? Te mersz velem így beszélni, te csöppség? No várj, most mindjárt meghempergetlek, mint a gombolyagot, épen kedvem van játszani.

De ugyancsak hamar elmúlt a kedve a játéktól. Az igaz, hogy ő valóságos orias volt a szarvasbogárhoz képest és ezt lábának egyetlen érintésével leütötte lábairól, aztán hempergette; de a szarvasbogár sem volt rest, megleste az alkalmas pillanatot s szarvaival hirtelen belecsipett a czicza lábába.

— Jaj, te goromba! Ereszd el a lábamat kiáltá a czicza sziszegve.

De a szarvasbogár nem eresztette el! s amint a czicza három lábon ugrált fájalmában, a negyedikén ott csüggött a veszedelmes kis ellenség.

— Pusztulj rólam, mert megeszlek! kiáltá a czicza mérgesen.

És odakapott a szájával, de ekkor a szarvas bogár hirtelen a czicza orrába csimpeszkedett s most volt ám csak czicza kisasszony igazán megakadva. Rémülten futott ide-oda, nyivákkolt, jajgatott, migmeg nem végre a szarvasbogár megelégette a büntetést, hirtelen kiterjeszté szárnyait és hangos bugással elröpült.

A czicza pedig esze nélkül futott be a házba és elbujt a konyhába, megfogadva, hogy jövőre nem köt bele mindenkibe, mert kicsiny ellenség is lehet veszedelmes.

N a g y h a r a g .

(Képpel a 397. lapon.)

EJNYE kutyám, te rosz kutyám,
Te rád bizony haragszom ám!
Eredj Labancz! Csiba! Szégyeld!
Megitted a tejcském!

Ne kérelgess! Nem szeretlek!
Elmondom ma minden ebnek,
Milyen háladatlan voltál —
Piha! Torkoskodtál, loptál!

A fejedet ide tolod . . .
Megbocsátok, azt gondolod?
Nem nézek rád, nem szeretlek —
Kivéve, ha játszom veled!

A »KIS LAP« XX. köt. 21. számában közölt találos rimek megfejtését utólag még beküldték: Lövinger Ludmilla, Balogh Algernon, Fiáth Ilka, Staruberg Alfréd.

*

A »KIS LAP« XX. köt. 23-dik számában közölt képrejtvény megfejtését beküldték még: Pásty Ferencz, Vass Károly, Czeisel testv., Baumgarten Gizella, Faludy Gerő, Sonnenfeld Ernő, Méhes Antal, Weisz test., Dimsics Zoltán, Grün Hermina, Halevszky Kázmér, Hercz Lina, Gyenes Pali, Brunner Róza, Sallay Endre, Spitzer Janka, Ferencsis Edvin, Streisinger Elleonora (egy l is elég, F. b.) Buday Emma, Palocsay testv., Veiszberger testv., Barsi Andor, Guttman Ella, Szegheő Béla, Spitzer Ernő, Zuber Ferencz, Kállay Béla, Ujhelyi Samu, Korossy Etelka, Bányay Döme, Kesztler Miksa, Kardos testv., Horváth testy., Beer testv., Grexa Gyula, Flamm testv., Vitriol Hermine, Gottdiner testv., Marosy Kornélia, Takách Malvinka, Reichenfeld Frida, Dunay Mvesz (Moesz?) testv., Ilma, Stein Rikárd, Biegelbauer Antal, Faragó Pista, Pintér Rézike, Auer testv., Bogor Andris, Rosenthal Jenő, Kiss Mariska, Politzer testv., Maklárj Ernest, Svarcz Lajos, Dráveczky testv., Szendenberg testv., Péchy Márta, Péterfy testv., Szőnyeghy László, Roth testv., Dezseöffy testv., Bogdánffy Géza, Ehrlich testv., Sikora Liska,

Hirsch Giza, Vályi Miska, Neumann testv., Darvas Endre Feuerstein testv., Mandl Mariánna, Horváth Gyuri, Heimler testv., Mérő Dini, Krausz Berta, Fischer testv., Komjáthy Alfonz, Reizner Feri, Leszlauer Marcsa, Szabó Nelli, Hirschler testv., Fonyó Lajos, Deutsch Paula, Felkó Adolf, Singer Géza, Kempelen Szeréna (dícsérem szép irásodat. F. b.) Filek Béla, Darvasy Károly, Goldgraber Sarolta, Rohonczy Elek, Kohner testv., Takács Margit, Guttman Vilma, Fodor M. (illik

az egész nevet kiírni. F. b.), Fein testv., Forgó Laczi, Tenczer Miksa, Lusztig Cilli (ugyancsak poczás a leveled! F. b.), Styukovszky Margit, Svarcz Géza, Tomka Satika, Kaufmann Nándor, Ferenczy Evelin, Lejtényi Anna, Förstner testv., Káplár Ida, Prosznitz M., Rózsahegyí Juliska, Moskovits Mór, Fligl testv., Dinnyés Pista, Spitzer Dezső, Székely Klára, Burger Lujza, Stein Rikárd, Galogóczi Jani, Fisch testv., Borbély Márton, Lassmann Paula.

A „KIS LAP“ előfizetőihez!

GYORSAN elmúlt a félesztendő, az év első fele és vele együtt ér véget a „Kis Lap“-nak ez a kötete is, melyet már mint **huszadik** kötetet fogunk aztán elhelyezni a „Kis Lap“ könyvtárában. Gyorsan mult az idő nekem, ki nektek, kis olvasóim, oktató és szórakoztató olvasmányt igyekszem nyújtani minden héten s talán nem csalódom, ha azt mondom, hogy számotokra is gyorsan röpültek az órák, mikor a „Kis Lap“-ot forgattátok. Most, hogy végét érjük a kötetnek, én örömmel készítem elő az újabb, a huszonegyedik kötetet, és ti, tudom, örömmel várjátok és épen úgy fogtok rajta okulni, szórakozni, mint az eddigi köteteken.

Olyan régi jó barátok közt, mint Forgó bácsi és kis hivei, nem szükséges sok szó és magyarázat, azért fölösleges volna elmondanom, mit mindent készítettem elő a jövő hóval kezdődő új kötet számára. Kis hiveimnek oly nagyszámu serege jól ismeri a „Kis Lap“-ot s bizonyosan meg lesz elégedve, ha annyit mondok, hogy a „Kis Lap“ ezentul is épen olyan érdekes és változatos tartalommal fog megjelenni, mint eddig. Gondoskodtam hosszabb, komoly elbeszélésről, melylyel egyidejüleg kisebb beszélek, tréfás és tündérmesék, állattörténetek fognak megjelenni, ugyszintén minden számban ismertető czikkek a tudomány különböző ágaiból. Színdarab is lesz újra, alkalmas arra, hogy ügyes gyermekek eljátszassák. Rejtvények, találós kérdések ezentul is fognak fejtörést okozni gondolkozni szerető kis hiveimnek, kiknek Forgó bácsi postájában időről-időre minden kérdésükre fölvilágosítást küldök.

A huszadik kötet végével tehát nem mondunk búcsut egymásnak, mert az új kötetnél újra együtt leszünk, azért tehát most csak annyit, hogy : a viszontlátásig!

Forgó bácsi.

Tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ ama n. é. előfizetőit, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen

A „Kis Lap“ előfizetési ára :

Félévre . . . . . 2 frt 80 kr.

Negyedévre . . . . . 1 frt 40 kr.

Az előfizetési pénzek (melyek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) a „Kis Lap“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere, 3 sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Budapest, 1881. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.